

19η Συνάντηση των Εθνικών Αγροτικών Δικτύων – NRN
4^ο πρόγραμμα κατάρτισης Υποστηρικτικών Δομών
(Peer to peer exchange training)
των Εθνικών Αγροτικών Δικτύων (ΕΑΔ)

Γκντανσκ Πολωνίας – 12 & 13/9/2013

Η 19η Συνάντηση των Εθνικών Αγροτικών Δικτύων (NRN) πραγματοποιήθηκε στην πόλη **Γκντανσκ της Πολωνίας** όπου τη δεύτερη μέρα ακολούθησε το **4ο πρόγραμμα κατάρτισης (peer to peer)** με θέμα **«Σχεδιασμός πόρων των ΕΑΔ για την επόμενη Προγραμματική Περίοδο»**, προς τα στελέχη των Υποστηρικτικών Δομών των ΕΑΔ των κρατών-μελών. Και στις δύο εκδηλώσεις συμμετείχε ένα στέλεχος από την Υποστηρικτική Δομή του ΕΑΔ, η Γαβριέλα Μιχαήλ.

Συνολικά συμμετείχαν 75 άτομα.

Το γενικό θέμα του διημέρου ήταν «Δραστηριότητες και πόροι για τον προγραμματισμό των δομών των ΕΑΔ της επόμενης Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020.

Α. Η 19η Συνάντηση των NRN ξεκίνησε το πρωί της 12^{ης} Σεπτεμβρίου, και **βασικός σκοπός** ήταν η παροχή του μέχρι τώρα υπάρχοντος θεσμικού πλαισίου από την DG AGRI, η εμπλοκή των ΕΑΔ στο Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ) και πως δομούνται οι διαφορετικές μορφές των ΕΑΔ (είτε κεντρικές είτε περιφερειακές) ώστε να εμπλακούν όλοι οι τοπικοί ενδιαφερόμενοι φορείς.

Το πρόγραμμα ξεκίνησε με χαιρετισμό της Γενικής Διευθύντριας του τμήματος της Αγροτικής Ανάπτυξης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης της Πολωνίας Renata Zielinska, η οποία ευχαρίστησε το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αγροτικής Ανάπτυξης (ENRD) για όλη τη βοήθεια που έχει προσφέρει μέχρι τώρα στα θέματα αγροτικής ανάπτυξης.

Τη ροή των ομιλητών διευκόλυνε ο Michael Gregory από το ENRD, ο οποίος αφού καλωσόρισε τους παρευρισκόμενους, έδωσε το λόγο στην Antonella Zona εκπρόσωπο της DG AGRI η παρουσίαση της οποίας αφορούσε στο Κανονιστικό Πλαίσιο Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 και συγκεκριμένα στα άρθρα 51, 52, 53, 55 & 73 της πρότασης του Κανονισμού για τη στήριξη της Αγροτικής Ανάπτυξης από το ΕΓΤΑΑ, τους κανόνες εφαρμογής, τα Τεχνικά Δελτία και οδηγίες που παρέχονται από το website του ENRD (http://enrd.ec.europa.eu/networks-and-networking/nrn-toolkit/en/nrn-toolkit_en.cfm). Τα ανωτέρω άρθρα της πρότασης του Κανονισμού στα πλαίσια της Δικτύωσης περιγράφουν τη δημιουργία 1) Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Αγροτική Ανάπτυξη (ENRD), 2) Δικτύου Ευρωπαϊκής Σύμπραξης της Καινοτομίας σε εθνικό επίπεδο, 3) Ευρωπαϊκού Δικτύου Αξιολόγησης για την Αγροτική Ανάπτυξη και 4) Εθνικού Αγροτικού Δικτύου. Συνεπώς σε σχέση με την τρέχουσα Π.Π. προστίθενται δύο νέες δομές μία σε εθνικό επίπεδο και μία σε ευρωπαϊκό.

Αναφέρθηκαν οι στόχοι της Δικτύωσης και έγινε συσχετισμός με τα καθήκοντα/αρμοδιότητες των ΕΑΔ σε έναν εποπτικό πίνακα.

Οι στόχοι είναι:

- Εμπλοκή των ενδιαφερόμενων μερών
- Βελτίωση της ποιότητας εφαρμογής των ΠΑΑ
- Πληροφόρηση του ευρύτερου κοινού και των δυνητικών δικαιούχων
- Καινοτομία στη γεωργία

Τα καθήκοντα/αρμοδιότητες είναι:

- Θεματική και αναλυτική ανταλλαγή και διάχυση αποτελεσμάτων/ευρημάτων σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη
- Διάχυση των αποτελεσμάτων παρακολούθησης και αξιολόγησης του ΠΑΑ
- Ενέργειες δικτύωσης και υπηρεσίες υποστήριξης της καινοτομίας
- Συλλογή παραδειγμάτων έργων που καλύπτουν όλους τους άξονες του ΠΑΑ
- Ενέργειες κατάρτισης και δικτύωσης για τις ΟΤΔ
- Δημοσιότητα και πληροφόρηση σχετικά με το ΠΑΑ που αποσκοπούν στην ενημέρωση του ευρύτερου κοινού
- Συμμετοχή και συμβολή στις ενέργειες του ENRD

Παρουσιάστηκαν κάποιες αρχικές ιδέες για τη δομή των ΕΑΔ με σχηματικό τρόπο, ο οποίος δείχνει ότι το «πηδάλιο» το έχουν σε επίπεδο ΕΕ τρεις δομές («Σημείο Υπηρεσιών» (Service Point) - ΕΣΚ, «Σημείο Επαφής» (CP) – ENRD, Help Desk Αξιολόγησης), όπου καθοδηγούν και καθοδηγούνται από το σύνολο των εμπλεκόμενων φορέων (Ινστιτούτα, Συμβουλευτικές Υπηρεσίες, Οργανισμοί ΕΕ, Εθνικά Δίκτυα, ΟΤΔ, Διαχειριστικές Αρχές, Αρχές Πληρωμής) με τη συμβολή Θεματικών Ομάδων Εργασίας.

Το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο ανέλυσε στη συνέχεια η Riin Saluveer συνάδελφος της Antonella Zona, και εξειδίκευσε κάποια σημεία όπως:

- Το ΕΑΔ πρέπει να εγκριθεί σε διάστημα έως 12 μήνες μετά την έγκριση του ΠΑΑ.
- Η Υποστηρικτική Μονάδα του ΕΑΔ (Network Support Unit) μπορεί να είναι μέσα στη ΔΑ, να ανατεθεί σε εξωτερικό σύμβουλο ή να γίνει συνδυασμός και των δύο.
- Λειτουργεί βάσει σχεδίου δράσης και σχεδίου επικοινωνίας εμπλέκοντας πάντα τους ενδιαφερόμενους φορείς (συστήνεται η στρατηγική της επικοινωνίας να παραμείνει σε επίπεδο ΔΑ)
- Θα υπάρξουν δείκτες παρακολούθησης και αυτοαξιολόγησης των ΕΑΔ σε μία «λογική παρέμβασης» (λογικοί σύνδεσμοι μεταξύ των στόχων, δραστηριότητες, εκροές, αποτελέσματα και επιπτώσεις)
- Συνεργασία με το ENRD

Στη συνέχεια τέθηκε από τον Mark Redman από το ENRD, ο οποίος διευκόλυσε τη ροή της συζήτησης με τους παρευρισκόμενους, το να αποφασίσουμε ποιόν στόχο θεωρούμε πιο σημαντικό από αυτούς που ειπώθηκαν από την Antonella Zona.

Από όλες τις ομάδες των παρευρισκόμενων, προέκυψε το συμπέρασμα ότι το πιο σημαντικό είναι η εμπλοκή των ενδιαφερόμενων μερών και οι υπόλοιποι στόχοι αποτελούν συνάρτηση αυτού.

Στη συνέχεια από το Ιταλικό ΕΑΔ ο Riccardo Passero παρουσίασε τρόπους με τους οποίους στην Ιταλία ενεπλάκησαν οι ενδιαφερόμενοι φορείς στο σχεδιασμό του ΣΕΣ.

Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Δημόσια διαβούλευση που ξεκίνησε από το Υπουργείο Οικονομικών και δημοσιεύτηκε μέσω διαδικτύου.
- Πραγματοποιήθηκαν τεχνικές συσκέψεις μεταξύ τους.
- Δημιουργήθηκε μία άτυπη ομάδα εργασίας η οποία συνεδρίαζε συχνά.

Το ΕΑΔ από τη μεριά του υποστήριξε το διάλογο με τους ενδιαφερόμενους φορείς και την εμπλοκή τους στο ΣΕΣ με:

- Έγγραφα εργασίας
- Πρόσβαση σε βάση δεδομένων που είχαν όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς
- Συναντήσεις με τις ΟΤΔ και τους ενδιαφερόμενους φορείς
- Αναλύσεις & μελέτες για τον προσδιορισμό των αναγκών των αγροτικών περιοχών
- Υποστήριξε την επικοινωνία (έκδοση περιοδικού Αγροτικής Ανάπτυξης & του ΕΑΔ, σεμινάρια και workshops με θεματολογία την επόμενη Π.Π.)
- Το 2012 έγινε ερωτηματολόγιο όπου είχαν απαντήσεις από 323 διαφορετικούς ενδιαφερόμενους
- Ειδικές συνεντεύξεις που εστίαζαν στις προτεραιότητες του ΕΑΔ για τη νέα Π.Π.

Παρουσιάστηκε μία αρχική θεώρηση της μελλοντικής οργάνωσης και στρατηγικής του Ιταλικού ΕΑΔ, όπου βασικά σημεία είναι:

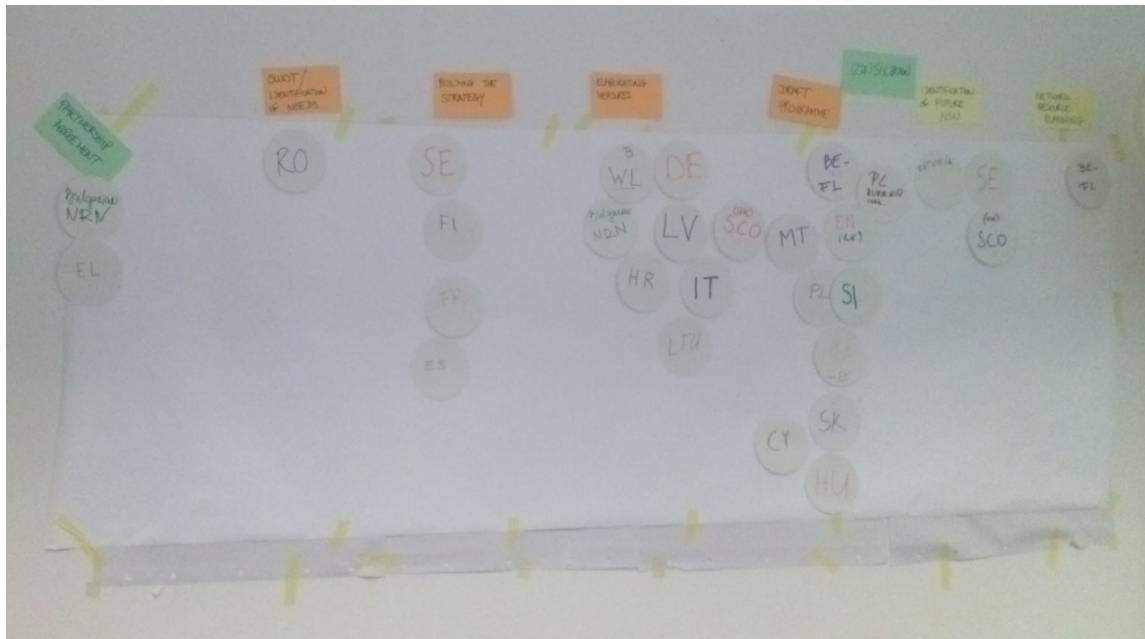
- Έχει γίνει ένα διετές σχέδιο δράσης
- Για τον προσδιορισμό των θεμάτων κλειδιών Αγροτικής Ανάπτυξης χρησιμοποιήθηκε διαδικτυακή πύλη (όπου δεν υπήρξε αρκετή συμμετοχή)
- Forum στο οποίο συμμετείχαν όλες οι ΟΤΔ σε ερωτήσεις των ενδιαφερομένων

Βασικοί στόχοι της στρατηγικής:

- Βελτίωση ικανότητας και αποτελεσματικότητας της πολιτικής της Αγροτικής Ανάπτυξης
- Να ευνοηθεί η συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών και της κοινωνίας της πολιτείας στις δράσεις δικτύωσης με σκοπό την Αγροτική Ανάπτυξη
- Να εμπλακεί και το ευρύτερο κοινό και οι πιθανοί δικαιούχοι (τοπική εμπύχωση – επικοινωνία)

Η ιστοσελίδα του Ιταλικού ΕΑΔ είναι: www.reterurale.it

Στη συνέχεια του συνεδρίου δημιουργήθηκε από όλους τους παρευρισκόμενους ένας πίνακας που είναι ενδεικτικός για κάθε Κ-Μ για τη φάση που βρίσκεται ως προς την επόμενη Π.Π.

Το πρόγραμμα της ημερίδας συνεχίστηκε με παρουσιάσεις τριών ΕΑΔ (Πολωνία, Σκωτία, Λετονία) όπου εστίασαν στο πώς εμπλέκουν τα ενδιαφερόμενα μέρη στις δράσεις τους.

Για την Πολωνία ξεκίνησε η Beata Szybinska, όπου ανέφερε ότι λειτουργούν 4 κεντρικές μονάδες Δικτύου και 16 Περιφερειακά Γραφεία με συγκεκριμένες ομάδες εργασίας και θεματικές ομάδες. Υπάρχουν 336 ΟΤΑ και γενικότερα 2.200 οντότητες που εμπλέκονται στη δικτύωση αγροτικής ανάπτυξης και η ιστοσελίδα του ΕΑΔ επιτρέπει σε όποιον επιθυμεί να κάνει εγγραφή.

Έγινε μία αναλυτική παρουσίαση τοπικών προγραμμάτων και δράσεων των Περιφερειακών Δικτύων (Podlaskie Voivodeship & Pomorskie Voivodeship).

Κύριες δράσεις τους περιλαμβάνουν συναντήσεις, συνέδρια, σεμινάρια, δημοσιεύσεις, εκδόσεις περιοδικών, διαγωνισμούς και καλές πρακτικές.

Το Περιφερειακό Δίκτυο της περιοχής Podlaskie (χαρακτηριστικό της οποίας είναι η προώθηση του παραδοσιακού τρόπου επεξεργασίας γάλακτος) βοήθησε τους παραγωγούς με τους εταίρους τους να αναπτύξουν κάποια μοντέλα ώστε να είναι σύννομοι με το θεσμικό πλαίσιο που αφορά την ασφάλεια τροφίμων και συγκεκριμένα τα τυροκομεία, με σκοπό τα προϊόντα αυτά να προωθηθούν στην Ευρωπαϊκή αγορά.

Στην περιοχή Pomorskie προτεραιότητα του Περιφερειακού Δικτύου είναι η προώθηση πολιτιστικών και τοπικών αξιών, της τοπικής κουζίνας ώστε να διατηρηθούν οι παλιές συνταγές μαγειρικής, όπου σε αυτό βοήθησαν οι αγρότισσες νοικοκυρές. Το τοπικό Δίκτυο οργάνωσε έναν κύκλο εκδηλώσεων που ονομάστηκαν "Rural Housewives' Circles" που είχαν πολύ καλή δυναμική. Η προστιθέμενη αξία αυτής της δραστηριότητας περιλαμβάνει την εδραίωση των κοινωνικών σχέσεων, και την περηφάνια που νιώθει κανείς όταν ανήκει σε μια τοπική κοινωνία που προσφέρει για αυτήν.

Ενεργό ρόλο και στις δύο περιοχές από ότι προέκυψε, παίζουν οι ΟΤΑ οι οποίες βοηθούν στην προώθηση του προγράμματος LEADER της περιοχής τους διοργανώνοντας κάποιες εκδηλώσεις ενημέρωσης.

Στη συνέχεια ο Jody Fleck από την Σκωτία πήρε το λόγο για να παρουσιάσει τη δική τους δομή του ΕΑΔ όπου λειτουργεί με δύο εξωτερικούς συμβούλους που έχουν αναλάβει τις πρωταρχικές ενέργειες. Αξιοσημείωτη είναι η επισκεψιμότητα στην ιστοσελίδα τους όπου κυμαίνεται στις 175.000 επισκέψεις το χρόνο.

Στη Σκωτία υλοποιούνται περιφερειακά ΠΑΑ, με έναν κοινό στόχο: να συνδεθούν μεταξύ τους οι ποικίλες αγροτικές περιοχές ώστε να προαχθεί η κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη.

Ανέφερε ότι και στη Σκωτία λειτουργούν περιφερειακές δομές Δικτύου και ότι υπάρχει σύνδεση με το ΕΑΔ της Αγγλίας, η οποία προκειμένου να επιτευχθεί διατηρείται ένα «υποκατάστημά» της στην περιφέρεια της Σκωτίας. Εκτός από αυτό έχει εδραιωθεί ένας τρόπος επικοινωνίας on line (γίνονται τηλεδιασκέψεις, πληροφούνται για τις δράσεις που έχουν κοινό ενδιαφέρον κλπ).

Έγινε μία σύγκριση με το ΕΑΔ της Αγγλίας και τη μεταξύ τους σχέση από την οποία προέκυψε ότι επιδιώκεται να διατηρηθεί και στο μέλλον η καλή συνεργασία που μέχρι τώρα υπάρχει, παρά τις διαφορές που έχουν λόγω άλλων δυνατοτήτων και ευκαιριών, καθώς και πόρων (οικονομικών και ανθρώπινων). Σκοπός είναι να υπάρχει κοινή γραμμή σε σχέση με τις προτεραιότητες της αγροτικής πολιτικής.

Στη Λετονία για την οποία μίλησε ο Edgars Linde, το ΕΑΔ έχει εδραιωθεί εδώ και πέντε χρόνια, με 5 υπαλλήλους κεντρικά και 26 εργαζόμενους στις περιφέρειες.

Παρουσίασε κάποιες από τις αρμοδιότητες – υπευθυνότητες του Δικτύου όπως:

- Καλύτερη κατανόηση των αναγκών των αγροτικών περιοχών, όπου επιτυγχάνεται με την οργάνωση σχετικών σεμιναρίων, ομαδικές συζητήσεις κλπ.
- Διασφάλιση της εμπλοκής όλων των ενδιαφερόμενων μερών και τοπικών κοινοτήτων.
- Υποστήριξη στις ΟΤΔ ώστε να οργανώνουν επιμορφωτικές επισκέψεις, σεμινάρια σε ειδικές ομάδες στόχου.

Τέλος, έδωσε τρία χαρακτηριστικά παραδείγματα δράσεων στο πλαίσιο της στήριξης των νέων αγροτών στην επιχειρηματικότητα: κινητή μονάδα σάουνας, δημιουργία και εκπαίδευση σε σχεδιαστικό πρόγραμμα, μικρή βιοτεχνία κατασκευής τρόπων κυνηγών.

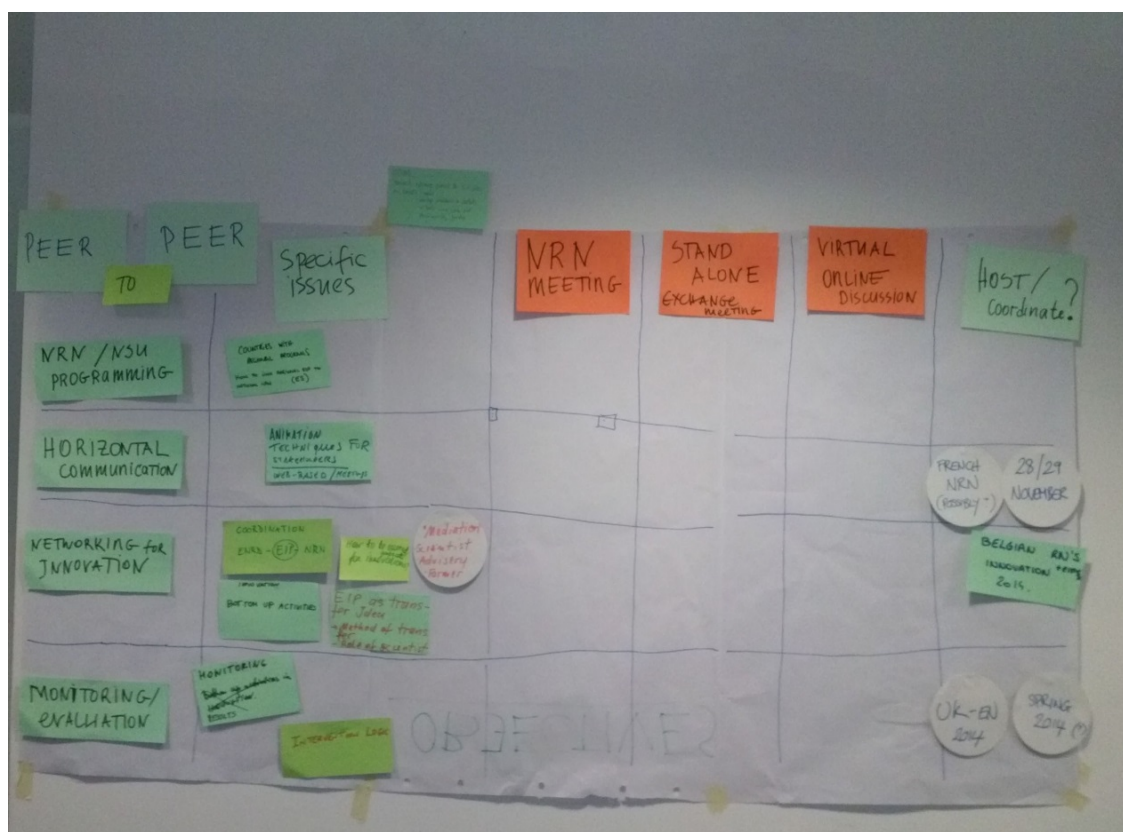
Αφού έκλεισε αυτός ο κύκλος παρουσιάσεων το πρόγραμμα του συνεδρίου εστιάστηκε στην επόμενη μέρα που ακολουθούσε το 4^ο πρόγραμμα “Ίσου προς Ίσον” κατάρτισης προς τα στελέχη των υποστηρικτικών Δομών των NRN των Κ-Μ, με θέμα τον σχεδιασμό πόρων (οικονομικών και ανθρώπινων) των ΕΑΔ στην επόμενη Π.Π. Για αυτό το θέμα η Marina Brakalona από το ENRD, έκανε μία σύντομη παρουσίαση για το τι έχει υλοποιηθεί μέχρι σήμερα (τα τρία προηγούμενα προγράμματα) καθώς και τους στόχους του συγκεκριμένου προγράμματος κατάρτισης.

Οι στόχοι του 4^{ου} προγράμματος είναι:

- να συγκεντρώσει εκπρόσωπους των εθνικών και περιφερειακών Δικτύων ώστε να γίνει μεταξύ τους ανταλλαγή υπάρχουσας τεχνογνωσίας και εμπειρίας στα θέματα του σχεδιασμού πόρων των ΕΑΔ στην επόμενη Π.Π.

- μέσα από ομαδική εργασία να διευκολυνθεί η ανάπτυξη ιδεών σχετικά με τον σχεδιασμό πόρων του ΕΑΔ της επόμενης Π.Π. 2014-2020 και
- οι συμμετέχοντες να καταλήξουν στις καλύτερες συμβουλές (expert tips) οι οποίες θα διαδοθούν μέσω του ιστότοπου: (http://enrd.ec.europa.eu/networks-and-networking/nrn-toolkit/en/nrn-toolkit_en.cfm)

Στη συνέχεια ακολούθησε μια ανοιχτή συζήτηση όπου τέθηκαν κάποιοι προβληματισμοί και ζητήθηκε η γνώμη των παρευρισκομένων σε σχέση με τη ροή αυτού του κύκλου των καταρτίσεων (τον τρόπο με τον οποίο γίνονται, την επιλογή του χρόνου και τύπου π.χ. να συνδυάζονται πάντα με τις Συναντήσεις των ΕΑΔ ή να είναι ξεχωριστές μέρες ανεξάρτητα από κάποιες άλλες συναντήσεις, να μπορούν να παρακολουθούν και άλλοι εμπλεκόμενοι δηλ. όχι αυστηρά από τις Δομές των ΕΑΔ, να προτείνουμε θεματολογία κλπ). Δεν δόθηκαν συγκεκριμένες απαντήσεις γιατί κάποια από αυτά τα θέματα καλύφθηκαν στο ερωτηματολόγιο που συμπληρώθηκε από τους παρευρισκόμενους το οποίο μοιράστηκε στο τέλος της δεύτερης μέρας οπότε τα αποτελέσματα θα προκύψουν αργότερα.

Παρουσιάστηκε η θεματολογία που έχουν προγραμματίσει να καλυφθεί στην Φάση II που εκτός από το τρέχον θέμα που υλοποιήθηκε στο Γκντανσκ ήδη τα υπόλοιπα είναι:

- Επικοινωνία για αποτελεσματική Δικτύωση
- Παρακολούθηση και εκτίμηση των ενεργειών των ΕΑΔ
- Δικτύωση και Καινοτομία

Λίγο πριν το τέλος της πρώτης μέρας η Edina Ocsko από το ENRD, μας ενημέρωσε για την πορεία του CLLD Cluster του οποίου η προηγούμενη συνάντηση πραγματοποιήθηκε στην Βουδαπέστη τον Ιούλιο και έδωσε πολύ επιγραμματικά τα κύρια σημεία αυτής της συνάντησης (συντονισμός ταμείων σε περίπτωση

πολυταμειακότητας, η προστιθέμενη αξία της CLLD, διατήρηση της bottom-up προσέγγισης, ανάπτυξη κριτηρίων για την επιλογή ΟΤΔ/Τοπικών Στρατηγικών Ανάπτυξης).

Σκοπός αυτού του cluster είναι να γίνει συλλογική εργασία με στόχο την συνεχή επικαιροποίηση/ενημέρωση στο θέμα αυτό.

Η Julia Manaquin από το Γαλλικό ΕΑΔ έκλεισε την ημέρα παρουσιάζοντας πολύ σύντομα την ατζέντα της επόμενης συνάντησης ΕΑΔ που θα γίνει στις 28 & 29 Νοεμβρίου 2013 στη Ντιζόν της Γαλλίας και ανέφερε ότι πιθανόν να συνδυαστεί με το CLLD Cluster στις 26 & 27 Νοεμβρίου.

Β. Το 4ο πρόγραμμα κατάρτισης ξεκίνησε το πρωί της επόμενης μέρας (Παρασκευή 13/9) στο ίδιο μέρος, όπου για «ζέσταμα», κάθε συμμετέχων έπρεπε να γνωρίσει κάποιο πρόσωπο από την ομάδα που δεν είχε ξαναμιλήσει μαζί του και να το παρουσιάσει πολύ σύντομα σε όλους. Με αυτό τον τρόπο γνωριστήκαμε όλοι μεταξύ μας. Στη συνέχεια παρουσιάστηκε ο τρόπος με τον οποίο θα υλοποιούταν το πρόγραμμα. Έγινε διαχωρισμός σε τρεις ομάδες εργασίας όπου όλοι είχαν το ίδιο θέμα μιας υποθετικής περίπτωσης.

Η υπόθεση ήταν ότι αποτελούμε μια ομάδα εξειδικευμένων ανθρώπων σε θέματα συμβουλευτικής δικτύωσης και θα έπρεπε να υποστηρίξουμε την ΔΑ στον αρχικό σχεδιασμό του ΕΑΔ της επόμενης περιόδου 2014-2020, έχοντας δεδομένα τα παρακάτω:

- Στόχους του ΕΑΔ για όλη την προγραμματική περίοδο σε σχέση με το νομοθετικό πλαίσιο που θέτει η Ε.Ε.
- Στόχους διετίας που εστιάζουν σε συγκεκριμένα θέματα.
- Μέλη του ΕΑΔ, τον τρόπο ορισμού τους και τον τρόπο λειτουργίας τους
- Το ότι η Υποστηρικτική Μονάδα Δικτύου θα είναι εξωτερικός συνεργάτης της ΔΑ ο οποίος προέκυψε μετά από τις νόμιμες διαδικασίες διαγωνισμού.
- Προϋπολογισμό

Στόχος των ομάδων εργασίας ήταν να καταλήξουμε μετά από «καταιγισμό ιδεών» σε ένα λογικό **διάγραμμα ροής** όπου θα δίναμε με σχηματικό τρόπο τα **βήματα σχεδιασμού πόρων (οικονομικών και ανθρώπινων)** μιας δομής ΕΑΔ για την επόμενη Π.Π.

Στη συνέχεια έπρεπε οι ομάδες εργασίας να καταλήξουν σε κάποιες **«υποδείξεις κλειδιά»** και να τις παρουσιάσουν σε μορφή **expert tips** στην ΔΑ με σκοπό την βέλτιστη χρήση των διαθέσιμων πόρων για το ξεκίνημα αλλά και την υλοποίηση του ΕΑΔ 2014-2020. Ειδικότερα η ΔΑ είχε ζητήσει να ληφθούν υπόψη συγκεκριμένα θέματα όπως:

- Επιχειρήματα για την χρήση εξωτερικού συμβούλου
- Βέλτιστο επίπεδο προσωπικού που θα αποτελεί την ΥΜΔ
- Πόσο προσωπικό και πόσο χρόνο θα διαθέτει η ΔΑ για την διαχείριση του ΕΑΔ αλλά και του συμβούλου
- Πόση ευελιξία θα επιτραπεί στα οικονομικά στοιχεία (στους όρους σύμβασης, και στο σχέδιο δράσης)
- Πόση αυτονομία θα έχει ο σύμβουλος στο να προχωράει σε εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης.

Όσον αφορά το πρώτο μέρος (διάγραμμα ροής σχεδιασμού πόρων) οι τρεις ομάδες παρουσίασαν διαφορετικά διαγράμματα όμως υπήρξαν κοινά μεταξύ τους. Τα κοινά αυτά συνοψίζονται ως εξής:

- Αναγνώριση απαιτήσεων
- Αποφάσεις στρατηγικής
- Εντοπισμός πιθανόν ενδιαφερομένων μερών
- Αξιολόγηση αναγκών
- Επίπεδο λήψης αποφάσεων
- Σχεδιασμός /απορρόφηση οικονομικών πόρων
- Σχέδιο δράσης
- Προκήρυξη διαγωνισμού

Μερικά από τα expert tips όπου καταλήξανε όλες οι ομάδες εργασίας είναι α) όσον αφορά την ανάθεση σε εξωτερικό σύμβουλο προκύπτουν θετικά και αρνητικά:

- Ο εξωτερικός σύμβουλος «χτίζει» στη ΔΑ περισσότερες ικανότητες
- Λιγότερη πολιτική επιρροή
- Η ΔΑ ρισκάρει (κίνδυνος διαφθοράς)
- Χτίσιμο και διατήρηση εμπιστοσύνης μεταξύ εμπλεκόμενων και ΔΑ
- Νέα πρόσωπα
- Μεταφορά ευθύνης

και β) γενικότερα, λαμβάνοντας υπόψη τα θέματα που είχε θέσει η ΔΑ, η παρουσίαση κατέληξε στα παρακάτω expert tips:

- Χρήση της επιστημονικής κοινότητας
- Αξιολόγηση
- Ευέλικτες διαδικασίες
- Χρήση καλών πρακτικών
- Σύνδεση με ENRD
- Σύνδεση ενδιαφερόμενων με το επίπεδο της ΕΕ

Περισσότερες πληροφορίες που αφορούν την 19η Συνάντηση των ΕΑΔ θα αναρτηθούν σύντομα στην ηλεκτρονική διεύθυνση του ENRD: http://enrd.ec.europa.eu/en-rd-events-and-meetings/meetings/en/nrn-meetings_en.cfm

Η συμμετέχουσα

Γαβριέλα Μιχαήλ
ΕΥΔ ΠΑΑ/Ε΄